ПРО «ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ У 2019 РОЦІ»

Доповідь на засіданні Президії НАПН України 26 березня 2020 р.

<https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-1-2-5>

ЛУГОВИЙ Володимир Іларіонович

доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, перший віце-президент, в.о. головного вченого секретаря Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

РЕГЕЙЛО Ірина Юріївна

доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, начальник науково-організаційного відділу апарату Президії Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

Анотація. Діяльність Національної академії педагогічних наук України в 2019 р. спрямовувалася на теоретико-методологічне й науково-методичне забезпечення функціонування та розвитку національної системи освіти відповідно до цілей і пріоритетів державної освітньої політики, визначених стратегічними і програмними документами. У Звіті представлено результати роботи академії, її підвідомчих установ, колективів вчених, дійсних членів і членів-кореспондентів. Охарактеризовано виконання статутних завдань НАПН України та розкрито кадровий потенціал установ. Наведено найвагоміші наукові здобутки вчених академії за результатами виконання фундаментальних і прикладних досліджень із зазначенням соціального ефекту впровадження. Розгорнуто представлено роботу двох загальних зборів і методологічного семінару, а також Президії НАПН України. Всебічно висвітлено експериментальну, видавничу, науково-експертну, освітню, міжнародну, науково-інформаційну діяльність, представлення наукових періодичних видань та публікацій учених установ у світовій системі наукових комунікацій, виконання Програми спільної діяльності МОН України та НАПН України на 2017–2020 роки, проведення науково-практичних масових заходів, а також фінансове забезпечення.

Ключові слова: Національна академія педагогічних наук України; звіт про діяльність; освіта; педагогіка; психологія; розвиток інноваційної людини.

Президія НАПН України 26 березня 2020 р. розглянула і схвалила Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України в 2019 році. У Звіті представлено результати роботи академії, її підвідомчих установ, колективів вчених, дійсних членів і членів-кореспондентів. Зокрема, охарактеризовано виконання статутних завдань НАПН України. Наведено найвагоміші наукові здобутки фундаментальних і прикладних досліджень із зазначенням соціального ефекту впровадження.

У звітному періоді вдосконалено організаційний і дослідницький потенціал академії відповідно до Стратегії розвитку НАПН України на 2016–2022 рр. Зросла чисельність вчених з науковим ступенем доктора наук, які працюють за основним місцем роботи. За вагомі досягнення та особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти та науки вченим Інституту соціальної та політичної психології НАПН України присуджено Державну премію України у галузі науки і техніки 2019 року, дослідниці Інституту інформаційних технологій і

засобів навчання НАПН України – премію Президента України для молодих вчених.

Всебічно представлено роботу двох загальних зборів і методологічного семінару, а також президії НАПН України, на яких розглянуто понад 400 питань і прийнято відповідні рішення.

Важливим здобутком є впровадження результатів наукових досліджень, зокрема під час підготовки: експертних висновків до проєктів законодавчих і нормативно-правових документів з актуальних проблем освіти і науки, державних стандартів освіти, навчальних планів; аналітичних матеріалів; матеріалів до державних доповідей; освітніх інновацій, державних і галузевих програм; рекомендацій міжнародних і всеукраїнських конференцій, інших науково-практичних заходів. Істотно збільшилася кількість завантажень розміщених в [Електронній бібліотеці НАПН України](#) результатів наукових досліджень та розробок упродовж звітного року. Презентаційною є інформація про участь вчених академії в міжнародних виставках та проведенні виставкових заходів.

Вчені НАПН України не тільки здійснювали незалежну наукову експертизу, а й брали участь як експерти та фахові представники у більш як 70 акредитаційних, методичних, робочих групах і комісіях, агентствах, програмних комітетах тощо.

Розширено проведення всеукраїнських і академічних експериментів, більше половини з яких затверджено Міністерством освіти і науки України, за різними складниками та рівнями освіти. Збільшилася кількість закладів освіти, що беруть участь в експериментальній діяльності підвідомчих установ НАПН України.

Покращилося представлення наукових періодичних видань, засновником або співзасновником яких є підвідомчі установи, та публікацій учених НАПН України у світовій системі наукових комунікацій. Порівняно з 2018 р. у 2,4 раза більше опубліковано статей у наукових періодичних виданнях і матеріалах конференцій, що індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science Core Collection, та в 1,7 раза збільшилася частка вчених, які мають публікації у виданнях, що індексуються цими базами даних. Зросла публікаційна активність і ефективність дійсних членів і членів-кореспондентів академії, які працюють поза її межами. Засновано і набуло популярності електронне наукове періодичне видання відкритого доступу [«Вісник Національної](#)

[академії педагогічних наук України»](#) (гол. ред. акад. В.Г. Кремень).

Охарактеризовано видавничу діяльність, зокрема випуск і розповсюдження друкованих та випуск електронних видань за кошти державного бюджету відповідно до планів підвідомчих установ НАПН України. У звітному році підготовлено і оприлюднено близько 3,3 тис. праць, включаючи 81 монографію, 140 підручників і навчальних посібників, 94 методичні посібники і рекомендації, 9 словників і довідників, 309 збірників наукових праць, підготовлено 94 навчальні програми і концепції та понад 2,7 тис. статей.

У 2019 р. виконували заходи Програми спільної діяльності МОН України та НАПН України на 2017–2020 роки, яка забезпечує реалізацію законів, іншого законодавства у сфері освіти і науки, зокрема Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Програми діяльності Кабінету Міністрів України, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки, Плану заходів із запровадження Національної рамки кваліфікацій на 2016–2020 роки тощо.

У НАПН України впроваджувалася освітня діяльність, здійснювалося підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів освіти, проводилася підготовка здобувачів на першому (бакалаврському), другому (магістерському), третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти, а також атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в спеціалізованих учених радах. Продовжувала діяльність Міжвідомча рада з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології (голова – акад. О.Я. Савченко) за участю 82 провідних учених України в рамках чотирьох секцій, утворених за відповідними спеціальностями та спеціалізаціями.

Активно підтримувалася робота Ради молодих вчених НАПН України. За рішенням Президії академії започатковано виконання молодими вченими в 2020 р. семи прикладних наукових досліджень; налагоджено плідну співпрацю з молодими вченими інших установ, зокрема Радою молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України (член Ради – І. Губеладзе), Радою молодих вчених Національної академії наук

України, Міжгалузевою радою молодих вчених (Радою молодих вчених національних галузевих академій наук), Радою молодих вчених Державного науково-дослідного інституту Міністерства внутрішніх справ України тощо.

Розширено міжнародну діяльність підвідомчих установ шляхом участі в міжнародних освітніх і наукових проєктах, організаціях і фондах; співпраці з іноземними членами НАПН України за угодами про співробітництво; провадження експертної діяльності, науково-практичних заходів; професійного розвитку та стажування наукових працівників академії в Австрії, Бельгії, Великій

Британії, Грузії, Ізраїлі, Італії, Казахстані, Німеччині, Норвегії, Польщі, Словаччині, Франції, Хорватії тощо.

Значно активізовано інформування освітньої громадськості і суспільства про діяльність академії в освітянських виданнях, через Інтернет-сайти, радіо і телебачення, Facebook. У звітному році оновлено англomовну версію вебпорталу НАПН України, що дало змогу збільшити охоплення англomовного сегменту відвідувачів на 25 %.

З повним текстом Звіту можна ознайомитися за [посиланням](#).

ON THE NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE ACTIVITY REPORT 2019

Report at the Meeting of the Presidium of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, March 26, 2020

Volodymyr Lugovyi

DSc in Education, Professor, Full Member (Academician) of NAES of Ukraine, First Vice-President, acting Chief Scientific Secretary, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Iryna Reheilo

DSc in Education, Senior Researcher, Head of the Scientific and Organizational Department, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. *The National Academy of Educational Sciences of Ukraine activity in 2019 was focused on the theoretical and methodological, scientific and methodical support of the national education system functioning and development according to the aims and priorities of state education policy defined by the strategic and program documents. The results of the academy's, its subordinated institutions, groups of researchers, full members (academicians) and corresponding members activities are presented in the Report. The fulfillment of the NAES of Ukraine statutory tasks is characterized and the subordinated institutions' personnel potential is revealed. The most important scientific achievements of the academy's researchers according to the results of fundamental and applied researches with the social effect of their implementation are given. The work of two general meetings and methodological seminar, as well as the Presidium of NAES of Ukraine are presented. The experimental, publishing, scientific and expert, educational, international, scientific and informational activity, the scientific periodicals and researchers' publications representation in the world system of scientific communications, the Joint Activity Program of the Ministry of Education and Science of Ukraine and National Academy of Educational Sciences of Ukraine for 2017–2020 accomplishment, scientific and practical events conduction, as well as financial assurance are enlightened in detail.*

Ключові слова: *National Academy of Educational Sciences of Ukraine; activity report; education; pedagogy; psychology; innovative person development.*

Дата публікації: 30 березня 2020 р.